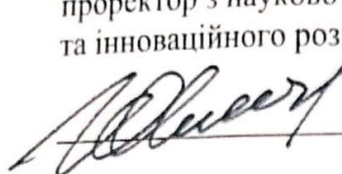

Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка
Кафедра композиції

"ПОГОДЖУЮ"

Гарант освітньо-наукової програми,
проректор з науково-педагогічної діяльності
та інноваційного розвитку, професор

Ю. СОКОЛОВСЬКИЙ

25 червня 2021 року

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи, професор

М. КУШНІР

25 червня 2021 року

"ПОГОДЖУЮ"

Декан факультету музикознавства,
композиції, вокалу та диригування, доцент

Я. ОЛЕКСІВ

25 червня 2021 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Інструментування»**

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Освітньо-наукова програма	Музичне мистецтво
Профілізація	Композиція
Статус	Обов'язкова компонента циклу дисциплін фахової підготовки (ОКЗ.11.7)
Загальний обсяг	6 кредитів ЄКТС (180 годин)
Форма підсумкового контролю	Залік (1,3), екзамен (2), атестаційний екзамен (4)
Термін викладання	1-3 семестри
Факультет	Музикознавства, композиції, вокалу та диригування
Форма навчання	Денна, заочна

Львів – 2021

Робоча програма навчальної дисципліни «Інструментування» з галузі знань 02 Культура і мистецтво зі спеціальності 025 Музичне мистецтво оновлена відповідно до освітньо-наукової програми «Музичне мистецтво» другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженої Вченою Радою ЛНМА імені М. В. Лисенка «26» травня 2021 року (Протокол № 1)

Розробник:

МАНУЛЯК Остап Михайлович — кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри композиції ЛНМА імені М.В. Лисенка

Рецензенти:

КАМІНСЬКИЙ Віктор Євстахійович – професор, лауреат Національної премії України ім.Т. Шевченка;

СКОРИК Мирослав Михайлович – завідувач кафедри композиції, професор, член-кореспондент АМУ, народний артист України;

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри композиції
Протокол від “16” червня 2021 року № 5

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – підготовка висококваліфікованих і всебічно розвинутих композиторів, що вільно володіють інструментуванням (у тому числі для симфонічного, оперно-симфонічного оркестру та музики до театральних вистав і кіно) здатні інструментувати власні музичні твори, а також творчо опрацьовувати готовий музичний матеріал.

Основним завданням дисципліни є навчання студентів володінню засадами оркестрового мислення та відтворення в оркестровій фактурі музично-театральної драматургії та композиційної структури масштабних симфонічних, оперно-симфонічних і т.п. форм.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «ІНСТРУМЕНТУВАННЯ» студент повинен **знати**:

- освоїти засади оркестрового мислення;
- особливості використання оркестрових груп та солюючих інструментів у розгортанні симфонічного циклу та в музиці до театральних вистав і кіно;

В результаті навчання випускник повинен **вміти**:

- інструментувати твори для симфонічного оркестру
- оркеструвати масштабні вокально-симфонічні твори

2. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКИМИ ПОВИНЕН ОВОЛОДІТИ ЗДОБУВАЧ

2.1 Загальні компетентності	
ЗК 2	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК 3	Здатність використовувати інформаційні та комунікативні технології.
ЗК 4	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 5	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 6	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК 7	Здатність до міжособистісної взаємодії.
ЗК 9	Здатність працювати автономно
2.2 Спеціальні (фахові) компетентності	
СК 2	Усвідомлення процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з естетичними ідеями конкретного історичного періоду.
СК 3	Здатність розробляти і реалізовувати творчі проекти по створенню / інтерпретації / аранжуванню та перекладу музики /.
СК 4	Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій / виконавській / диригентській / композиторській / педагогічній діяльності.

СК5	Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.
СК 6	Здатність викладати спеціальні дисципліни в закладах освіти з урахуванням цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.
СК 7	Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.
СК 8	Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність в закладах вищої освіти.

2.3. Програмні результати навчання

РН 1	Володіти професійними навичками виконавської, творчої та науково-педагогічної діяльності.
РН 3	Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві.
РН 4	Професійно здійснювати аналіз музично-естетичних стилів та напрямків.
РН 5	Вибудовувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію.
РН 6	Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.
РН 7	Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

3. РОЗПОДІЛ ДИСЦИПЛІНИ ЗА СЕМЕСТРАМИ, ГОДИНАМИ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

№	НАЗВА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	Розподіл за семестрами			Кількість кредитів ECTS	Кількість годин					Розподіл аудиторних годин на тиждень за семестрами				
		Екзамени	Заліки	Атестаційні екзамени		Загальний обсяг	Всього	Аудиторних у тому числі:			Самостійна робота	Семестри			
								лекції	Індивідуальні	практичні		Кількість тижнів в семестрі			
												1	2	3	4
OK3.11.7	Інструментування	2	1,3	4	6	180	60/12		60/12		120/168	1/4	1/4	2/4	

4. Розподіл годин та кредитів по курсах та семестрах

КУРС	СЕМЕСТРИ	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин					Самостійна робота
			Загальний обсяг	Аудиторних				
				Всього	у тому числі:			
					лекційні	індивідуальні		
I		3	90	30/6		30/6	60/84	
	1	1,5	45	15/3		15/3	30/42	
	2	1,5	45	15/3		15/3	30/42	
II		3	90	30/6		30/6	60/84	
	3	3	90	30/6		30/6	60/84	
Всього		6	180	60/12		60/12	120/168	

На відміну від інших навчальних програм, програма з інструментування істотно відрізняється за специфікою, оскільки виховання професійного композитора, який володіє різними підходами до інструментування не може бути процесом уніфікованим. Необхідно враховувати творчу індивідуальність, психологію кожного студента, міру його обдарування, художні смаки та уподобання. Тому програма курсу інструментування припускає більш довільне тлумачення, певну варіантність трактування, викликану конкретними педагогічними цілями. Можливі варіанти також закладаються у змісті програми, що дозволить шукати оптимальний шлях індивідуального розвитку студента.

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1 семестр

Індивідуальні заняття

	Змістовий модуль 1 Інструментування в музиці до театральних вистав та кіномузиці.	Кількість годин	
		Аудиторні (денна/ заочна)	Аудиторні (денна/ заочна)
Тема 1	Освоєння засад оркестрового мислення	5/1	4
Тема 2	Оволодіння засадами музично-театральної драматургії в інструментуванні.	5/1	4
Тема 3	Інструментування вільних поемних форм, поняття контрастно-складової та наскрізної структури.	5/1	4
	Всього	15/3	12

2 семестр

	Змістовий модуль 2. Інструментування в симфонічній та оперно-симфонічній музиці.	Кількість годин	
		Аудиторні (денна/ заочна)	Аудиторні (денна/ заочна)
Тема 1	Оволодіння особливостями використання оркестрових груп та солюючих інструментів у розгортанні симфонічного циклу.	15/3	12
	Всього	15/3	12
	Всього за 1 курс	30/6	24

3 семестр

	Змістовий модуль 3. Інструментування симфонічного, оперно-симфонічного, кантатно-ораторійного твору.	Кількість годин	
		Аудиторні (денна/ заочна)	Аудиторні (денна/ заочна)
Тема 1	Інструментування твору.	15/3	12
Тема 2	Вирішення практичних проблем підготовки нотного матеріалу для виконання	15/3	12

	Всього	30/6	24
	Всього	60/12	48

Самостійна робота
(денна, заочна)
1 семестр

	Модуль 1. Специфіка та індивідуальні виконавські можливості при самостійному опрацюванні визначеної програми	Кількість годин
Тема 1	Здійснити порівняльний аналіз партитур різноманітних оркестрів	10
	Поточний контроль	5
Тема 2	Проаналізувати особливості звучання кожного інструмента, визначити значення використання його в оркестрі	10
	Підсумковий контроль (залік)	5
	Всього	30

2 семестр

	Модуль 1. Специфіка та індивідуальні виконавські можливості при самостійному опрацюванні визначеної програми	Кількість годин
Тема 1	Здійснити порівняльний аналіз партитур різноманітних оркестрів	11
	Поточний контроль	4
Тема 2	Проаналізувати особливості звучання кожного інструмента, визначити значення використання його в оркестрі	12
	Підсумковий контроль (екзамен)	3

	Всього	30
	Всього за 1 курс	60

3 семестр

	Модуль 1. Специфіка та індивідуальні виконавські можливості при самостійному опрацюванні визначеної програми	Кількість годин
Тема 1	Здійснити порівняльний аналіз партитур різноманітних оркестрів	27
	Поточний контроль	3
Тема 2	Проаналізувати особливості звучання кожного інструмента, визначити значення використання його в оркестрі	25
	Підсумковий контроль (залік)	5
	Всього	60
	Всього за весь курс	120

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Критерій оцінки, що виставляється студенту з даної дисципліни, складається із сумарного результату його праці над опрацюванням та засвоєнням практичного матеріалу протягом певного часу. Він поєднує об'єктивні (в даному випадку – обдарованість виконавця) та суб'єктивні (його набуті знання, досягнуті результати, виконавські та сценічні якості, ставлення до обраної професії) фактори, які впливають на оцінку.

Виконання оцінюється за національною шкалою: відмінно, добре, задовільно, незадовільно.

Сумарна шкала оцінювання здобувача з навчальної дисципліни

СУМА БАЛІВ ЗА ВСІ ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	

35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Відмінно, А (90-100 балів) (45-50)

Поточна успішність – відвідування не менше ніж 90 % від кількості занять, бездоганне та вчасне виконання усіх завдань відповідної складності, володіння необхідним термінологічним багажем, вміння застосувати теоретичні знання і термінологічний багаж для характеристики епохи і стилю автора твору.

Дуже добре, В (82-89 балів) (41-44)

Поточна успішність – відвідування не менше ніж 85 % від кількості занять, вчасне виконання усіх завдань відповідної складності, володіння необхідним термінологічним багажем. Студент іноді може допуститися несуттєвих помилок.

Добре, С (74-81 балів) (37-40)

Поточна успішність – відвідування не менше ніж 80 % від кількості занять, вчасне виконання усіх завдань відповідної складності, при яких допущено дві-три суттєві помилки.

Задовільно, D (64-73 балів) (32-36)

Поточна успішність – відвідування не менше ніж 75 % від кількості занять, виконання усіх завдань відповідної складності, при яких допущено до п'яти суттєвих помилок. Студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, плутає термінологію, не вміє її застосувати

Достатньо, E (60-63 балів) (30-31)

Поточна успішність — відвідування не менше ніж 70 % від кількості занять, виконання завдань відповідної складності, при яких допущено шість-вісім суттєвих помилок (26-30 балів). Студент слабо орієнтується в теоретичному матеріалі, його знання достатньо фрагментарні, являють собою набір окремих фактів, не пов'язані в цілісну систему.

Незадовільно FX (35-59) (18-29)

Поточна успішність – відвідування менше ніж 50 % від кількості занять, невиконання завдань або їх виконання на низькому технічному, рівні, що не відповідає вимогам. Студент не здатний логічно вибудувати причинно-наслідковий ряд розвитку ідеї; не володіє спеціальною термінологією; не може застосувати своїх знань на практиці. Оглядовий рівень опанування матеріалу.

Незадовільно F (0-34) (0-17)

Поточна успішність – відвідування менше ніж 30 % від кількості занять, невиконання всіх контрольних робіт або їх виконання на дуже низькому

технічному, рівні, що навіть приблизно не відповідає вимогам. Студент не орієнтується ані в теоретичному матеріалі, ані в необхідній термінології.

Шкала оцінювання здобувача з семестрового екзамену та поточного контролю

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку (диференційованого) та екзамену
45-50	A	відмінно
41-44	B	добре
37-40	C	
32-36	D	задовільно
30-31	E	
18-29	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-17	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.
2. Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності.
3. Методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.
4. Бінарні, інтегровані (універсальні) методи. *

* Жодна із запропонованих класифікацій не позбавлена недоліків. На практиці викладач з дисципліни «Інструментування» інтегрує методи різних структур, утворюючи неординарні (універсальні) методи навчання, які забезпечують оптимальні шляхи досягнення навчальної і творчої мети.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

1. **Попередній контроль** спрямований на виявлення знань, умінь і навичок студентів з творів, які будуть вивчатися.
2. **Поточний контроль** здійснюється під час практичних занять з метою перевірки засвоєння попереднього матеріалу і виявлення проблем опанування тими чи іншими навичками.
3. **Тематичний контроль** здійснюється періодично, після вивчення нової теми чи нового розділу і має на меті систематизацію знань та умінь студентів.

4. Підсумковий контроль проводиться в кінці семестру, а також після закінчення курсу на державному іспиті.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Ian Bent with William Drabkin. Analysis, New York: W. W. Norton, 1987. 184 с.
2. David Cope "Techniques of the Contemporary Composer": Cengage, New York - London, 1997.c.
3. Margaret Lucy Wilkins "Creative Music Composition": Routledge, UK, 2006. 240 с.
4. Дарваш Г. Правила оркестровки / Пер. с венгер. Е. Айзатудиной и З. Фоно. - Будапешт: Корвина, 1964
5. Іщенко Ю. Темброве інтегрування в оркестрових творах М.І.Глінки. - У зб.: Українське музикознавство, 18 (Республіканський міжвідомчий науково-методичний збірник). - К.: Музична Україна, 1983
6. Paul Hindemith A Composer's World: Horizons and Limitations. Schott — 2019. 221